

PhDr. Štefan Horský (pôvodne Hason) (* 1929)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Zamysli sa nad tým, ako zasiahlo nacistické Nemecko, tzv. Tretia ríša, do geopolitickej situácie v Európe v roku 1938. Popíš, čo sa udialo s Rakúskom a ako sa zmenila situácia Československej republiky.

Rozloha Nemecka pred obsadením Poľska v roku 1939. Zdroj: Wikiwand.com

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. V prvej polovici 20. storočia sa stal dôležitým masovokomunikačným prostriedkom rozhlas. Prečítajte si vybrané príspevky a napíšte krátke zhrnutie (5 – 6 riadkov), v čom priniesol rozhlas zmenu v šírení informácií a iných zaujímavých obsahov.

Príspevok č. 1: Archiv.radio.cz

Príspevok č. 2: Rtvs.org

Príspevok č. 3: Pribehrozhlasu.cz

Príspevok č. 4: Temata.rozhlas.cz

Prvý československý prezident T. G. Masaryk prehovoril v roku 1932 k americkým poslucháčom. Zdroj: Radiozurnal.rozhlas.cz

Rádio – cca 30.roky 20.storočia. Zdroj: Genium.sk

Tvoje zhrnutie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Možno ste už počuli pojem „Pražská jar“. Nájdite o tejto udalosti československých dejín viac informácií v odbornej literatúre a v dôveryhodných zdrojoch na internete. Urobte si poznámky, ktoré môžete využiť neskôr pri dejepisnom vyučovaní.

.....

.....

.....

.....

Zdroj: Piestanskydennik.sk

Sovietske tanky v Bratislave, autor fotografie: Ladislav Bielik. Zdroj: Sme.sk

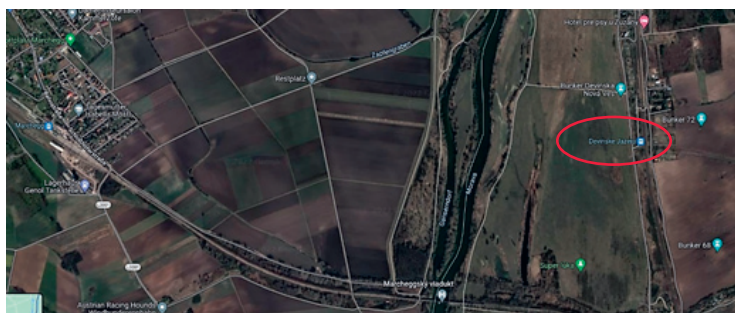
Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Pamätník Štefan Horský sa narodil v rodine železničiara. Ako dieťa sa presťahoval do strážneho domčeka železničnej zástavky s názvom Devínske jazero. Tá bola neďaleko rakúskych hraníc. Na základe prečítania príbehu pamätníka popíšte, ako sa žilo v takejto prihraničnej oblasti počas 2. svetovej vojny.

.....

.....

.....

Pohľad na oblasť okolo Devínskeho jazera. Zdroj: <https://www.google.com/maps>

Malba Štefanovho rodného domu. Zdroj: www.pametnaroda.cz

2. Pán Horský spomína vo svojom rozprávaní vojakov nemeckej armády, ruskej armády aj bombardovanie Devínskej Novej Vsi Američanmi. Skúste zistiť, či aj vašou obcou prešli počas 2. svetovej vojny vojská viacerých armád. Spíšte si zoznam: členovia akých vojsk pôsobili/bojovali vo vašej obci a jej okolí. Zaznamenajte aj časový plán, kedy jednotlivé vojská v obci pôsobili alebo v akých bojoch boli zapojené. Môžete túto časovú os porovnať s príbehom pána Horského.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Pán Horský pôsobil v Slovenskom rozhlase v 60. rokoch 20. storočia. Vypočujte si alebo prečítajte, ako sa zachoval počas augustových udalostí v roku 1968. Skonštatujte, aké malo jeho správanie následky. Napíšte o tom krátky text na 5 – 6 riadkov.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.máj, živé vysielanie na Václavskom námestí, Praha. [Zdroj: www.pametnaroda.cz](http://www.pametnaroda.cz)

Novinár v akcii. [Zdroj: www.pametnaroda.cz](http://www.pametnaroda.cz)

Projektové úlohy:

1. Pán Horský býval v detstve blízko hraníc s Rakúskom. V tejto geografickej oblasti prežil aj 2. svetovú vojnu.

Tvoja úloha:

Rozdeľte sa v triede na dve skupiny. Jedna pripraví krátky popis jedného dňa zo života Štefana Horského v detstve. Pri príprave vychádzajte z príbehu p. Horského, ako sa mu žilo v Devínskom jazere počas vojnových dní. Druhá skupina popíše obyčajný deň dieťaťa žijúceho v pohraničí dnes. Na záver si príbehy prečítajte a porovnajte.

Pohľad na most

foto: Helmut A. Kurz

Marchegské mosty. [Zdroj: www.pametnaroda.cz](http://www.pametnaroda.cz)

Na lodi na Devínskom jazere. [Zdroj: www.pametnaroda.cz](http://www.pametnaroda.cz)

Štefan Horský s bratom a susedom. [Zdroj: www.pametnaroda.cz](http://www.pametnaroda.cz)

2. Pán Horský pracoval od roku 1952 v Slovenskom rozhlase. Významne mohol ovplyvniť dianie v Československu najmä v auguste 1968, keď sa rozhodol prostredníctvom rozhlasového vysielania podávať informácie o búrlivom dianí v celej republike, aj keď to bolo zakázané.

Tvoja úloha:

Spravte si v triede diskusiu o význame médií v minulosti a v súčasnosti. Môžete sa dotknúť aj problematiky dôveryhodnosti médií. Pripravte si zoznam kritérií, ktoré vám pomôžu rozlíšiť, či sa danému médiu dá alebo nedá veriť. Tento zoznam si potom môžete zavesiť na nástenku.

3. V období socializmu (od roku 1948 do roku 1989) bola v Československu obmedzená „sloboda slova“ (podľa právnej definície: *Sloboda prejavu a právo na informácie*).

Tvoja úloha:

Zadefinujte si, čo *Sloboda prejavu a právo na informácie* znamená, a následne vyhľadajte overené informácie v odbornej literatúre alebo na internete, čo znamenalo obmedzenie „slobody slova“ v predchádzajúcom režime.